

V Bruselu dne 5.3.2025
COM(2025) 98 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

**o solidaritě a některých aspektech týkajících se uskladňování plynu na základě nařízení
Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1938**

1. ÚVOD

Zásadní význam pro bezpečnost dodávek energie v EU má podzemní uskladňování plynu. S celkovou kapacitou 1 147 TWh (cca 105 miliard m³, což odpovídá přibližně třetině celkové poptávky EU) zajišťuje zásadní sezónní flexibilitu plynárenské soustavy, přičemž obvykle zabezpečuje 25–35 % aktuální spotřeby plynu v EU a v zimě je často hlavním zdrojem dodávek. Uskladňování plynu umožňuje efektivnější využívání plynárenské soustavy EU tím, že snižuje potřebu vysokých dovozních toků v obdobích špičkové spotřeby, kdy jsou ceny plynu vyšší, a tím pomáhá zabránit nadměrným investicím do přepravní infrastruktury, což přispívá k cenové stabilitě a tlumení otřesů v dodávkách.

V roce 2021 zažila EU delší období volatilních a vysokých cen energií, mimo jiné v důsledku nižšího naplnění zásobníků, než je obvyklé. Zvýšené geopolitické napětí po totální ruské invazi na Ukrajinu na začátku roku 2022 nejistotu ještě umocnilo a zdůraznilo, že je třeba, aby byly zásobníky pro budoucí zimy náležitě naplněny.

V červnu 2022 proto spolunormotvůrci přijali návrh Komise na změnu¹ nařízení (EU) 2017/1938 o bezpečnosti dodávek plynu². Tato změna mimo jiné stanoví povinné roční cíle naplnění k 1. listopadu každého roku: 80 % v roce 2022 a 90 % od roku 2023, jakož i trajektorie naplňování pro dosažení těchto cílů. Členské státy, které nemají zásobníky plynu, jsou povinny uskladnit alespoň 15 % své roční spotřeby plynu v jiném členském státě. Kromě toho nařízení (EU) 2022/1032 o uskladňování plynu zavedlo také povinnost certifikovat provozovatele skladovacích zařízení v každém členském státě.

Tato opatření se společně ukázala jako zásadní při překonávání nedostatečných dodávek plynu a významně přispěla ke snížení nejistoty na trhu a kolísání cen. Scénář dramatického nárůstu cen plynu v roce 2022 se v letech 2023 a 2024 neopakoval a povinnost certifikovat provozovatele skladovacích zařízení odstranila praxi z roku 2021, kdy byly některé zásobníky plynu ve vlastnictví třetích stran před zimními měsíci záměrně naplněny pod svou kapacitu nebo se zpožděním.

Bezpečnost dodávek do EU je však nadále vystavena rizikům v důsledku geopolitické nestability, zejména možnému dalšímu využívání dodávek ze strany Ruska jako zbraně v souvislosti s jeho vojenskou agresí proti Ukrajině. Tato rizika pravděpodobně prodlouží období napjaté situace na trhu s plynem a nejistoty a zdůrazňují klíčovou roli, kterou budou skladovací zařízení i nadále hrát, pokud jde o bezpečnost dodávek v EU. Tento závěr nedávno potvrdila rozsáhlá zpráva Účetního dvora o opatřeních EU v oblasti energetické bezpečnosti.³

Tato zpráva hodnotí provádění nařízení o uskladňování plynu v roce 2024. Do značné míry se drží struktury zavedené v předchozích dvou výročních zprávách, ale zavádí některé nové prvky, které odrážejí legislativní změny, jež přineslo přijetí nařízení (EU) 2024/1789 o vnitřním trhu s plynem

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/1032 ze dne 29. června 2022, kterým se mění nařízení (EU) 2017/1938 a (ES) č. 715/2009, pokud jde o uskladňování zemního plynu (dále jen „nařízení o uskladňování plynu“) (Úř. věst. L 173, 30.6.2022, s. 17).

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1938 ze dne 25. října 2017 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu a o zrušení nařízení (EU) č. 994/2010 (dále jen „nařízení o bezpečnosti dodávek plynu“) (Úř. věst. L 280, 28.10.2017, s. 1).

³ [Zvláštní zpráva 09/2024: Bezpečnost dodávek plynu v EU.](#)

z obnovitelných zdrojů, se zemním plynem a s vodíkem (dále jen „nařízení o trhu s plynem“), kterým se mění nařízení o bezpečnosti dodávek plynu. Tyto nové prvky se týkají především posuzování rizik a ustanovení o solidaritě. Aktuální informace o opatřeních týkajících se uskladňování plynu, pokroku v certifikačních postupech, jakož i o opatřeních souvisejících s posuzováním rizik a solidaritou, které jsou uvedeny v této zprávě, vycházejí především z informací poskytnutých členskými státy a jsou doplněny údaji Eurostatu, Společného výzkumného střediska, agentury ACER a sítě ENTSG.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD A SOUVISLOSTI

Podle článku 17a nařízení o uskladňování plynu musí Komise předkládat Evropskému parlamentu a Radě výroční zprávy. Tyto zprávy musí obsahovat:

- přehled opatření přijatých členskými státy ke splnění povinností uskladňování,
- přehled času potřebného pro postup certifikace, dříve⁴ podle článku 3a nařízení (ES) č. 715/2009⁵ (dále jen „nařízení o plynu“),
- přehled opatření požadovaných Komisí k zajištění souladu s trajektoriemi naplňování a s cíli naplnění,
- analýzu možných dopadů tohoto nařízení na ceny plynu a potenciální úspory plynu ve vztahu k čl. 6b odst. 4.

Změny článku 17a nařízení o bezpečnosti dodávek plynu zavedené nařízením o trhu s plynem dále vyžadují, aby Komise poskytla obecné posouzení uplatňování článků 6a až 6d, čl. 7 odst. 1 a odst. 4 písm. g), článku 13, článku 13a, čl. 16 odst. 3, článku 17a, článku 18a, čl. 20 odst. 4 a příloh Ia a Ib.

3. PŘEHLED OPATŘENÍ PŘIJATÝCH ČLENSKÝMI STÁTY

Změny zavedené nařízením o uskladňování plynu zajišťují, že členské státy musí přijmout veškerá nutná opatření k dosažení cílů naplnění. Měly by se snažit využívat tržní opatření tam, kde je to možné, aby se zabránilo zbytečným narušením trhu. Tato opatření mohou zahrnovat regulační opatření, finanční pobídky nebo kompenzace účastníkům trhu.

Nařízení o uskladňování obsahuje ilustrativní a neúplný seznam možných opatření a nástrojů. Komise na podzim 2024 zaslala příslušným orgánům členských států dotazník, aby shromáždila opatření a nástroje, které státy použily k zajištění naplnění svých zásobníků. Patřily k nim dohody, memoranda o porozumění nebo mechanismy pro sdílení břemene podepsané členskými státy bez podzemních zásobníků plynu, jež obsahují ujednání o využívání podzemních zásobníků.

Členské státy s podzemními zásobníky plynu potvrdily, že většina opatření využívaných v roce 2022 a 2023 pokračují i v roce 2024. V loňském roce přijalo nová opatření nebo prodloužilo či zrušilo stávající opatření Rakousko, Lotyšsko, Nizozemsko a Španělsko. V Rakousku byla

⁴ Povinnost certifikovat provozovatele skladovacích zařízení je nyní obsažena v článku 15 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1789 ze dne 13. června 2024 o vnitřním trhu s plynem z obnovitelných zdrojů, zemním plynem a vodíkem, o změně nařízení (EU) č. 1227/2011, (EU) 2017/1938, (EU) 2019/942 a (EU) 2022/869 a rozhodnutí (EU) 2017/684 a o zrušení nařízení (ES) č. 715/2009 (přepřracované znění), které se začalo používat od 5. února 2025 (dále jen „nařízení o trhu s plynem“) (Úř. věst. L, 2024/1789, 15.7.2024).

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám a o zrušení nařízení (ES) č. 1775/2005 (dále jen „nařízení o plynu“) (Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 36).

prodloužena platnost státem kontrolované strategické rezervy, Lotyšsko zavedlo nový sdružený produkt, který má motivovat k dlouhodobému využívání zásobníků, a Nizozemsko znovu pověřilo určenou stranu úkolem naplnit zásobník. Ve Španělsku byla zrušena sleva na skladovací sazbu pro kapacity s pevnou spotřebou delší než 20 dní. Příznivé tržní podmínky během období vtlačení v roce 2024 usnadnily efektivní a včasné naplnění zásobníků, aniž by bylo nutné uplatňovat krajní opatření. Mezi nejčastější opatření, která členské státy zavedly, patří:

- minimální objem plynu v zásobnících: uložení povinnosti provozovatelům uskladňovací soustavy, aby v souladu s vnitrostátním cílem dosáhli minimální úrovně naplnění,
- nabízení kapacit: požadavek, aby provozovatelé uskladňovací soustavy nabízeli kapacity účastníkům trhu (ve většině případů prostřednictvím aukcí kapacit),
- jmenování specializovaného subjektu: určení subjektu, který bude dodavatelem poslední instance,
- strategické skladování: přijetí účinných nástrojů pro nákup a správu strategických zásob veřejnými nebo soukromými subjekty,
- nevyužité rezervované kapacity: zajištění efektivního využití rezervovaných kapacit pomocí mechanismů řízení přetíženosti systému typu „ztráta v případě nevyužití“ za účelem uvolnění rezervovaných, ale nevyužitých skladovacích kapacit.

Další podrobnosti o prováděcích opatřeních jsou uvedeny v tabulce 1.

Tabulka 1 – Opatření podle článku 6b provedená v jednotlivých členských státech s podzemními zásobníky plynu

	AT	BE	BG	CZ	DE	DK	ES	FR	HR	HU	IT	LV	NL	PL	PT	RO	SE	SK
Minimální objem plynu v zásobnících	x		x	X			X		T	x					x	x		x
Nabízení kapacit		x				x	X	x			x				x			
Vyrovňovací zásoby spravované provozovatelem přepravní soustavy									x		T							
Povinnosti uložené určeným subjektům				X	x	x			x		T			x				
Koordinované nástroje																		
Dobrovolné mechanismy společného nákupu																		
Finanční pobídky pro účastníky trhu		x		T		x	X				T		T					
Nevyužité rezervované kapacity	x	x		X	x		X		x		x							
Strategické zásoby	x		x	X	x	x	X			x	x	x						
Jmenování specializovaného subjektu					x		X	x	T		T		T				x	
Snížení sazeb za skladování		x					T											
Kapitálové a provozní výdaje								x			x							
Jiné																		

T znamená dočasné opatření

Zdroj: Odpovědi členských států na průzkum EK a [Zpráva ACER a VIS o uskladňování zemního plynu za rok 2023](#).

4. PŘEHLED CERTIFIKAČNÍHO POSTUPU

Ustanovení nařízení o uskladňování plynu, která byla zavedena do nařízení o plynu⁶, stanovila povinnost příslušných vnitrostátních orgánů certifikovat provozovatele skladovacích zařízení, jejímž cílem je snížit riziko pro bezpečnost dodávek plynu na regionální, vnitrostátní nebo celounijní úrovni, které vyplývá mj. z

a) vlastnictví, dodávek nebo jiných obchodních vztahů, které by mohly negativně ovlivnit motivaci a schopnost provozovatele skladovacího zařízení, pokud jde o naplňování podzemního zásobníku plynu;

b) práv a povinností Unie ve vztahu k třetí zemi, které vyplývají z mezinárodního práva, včetně jakékoli dohody uzavřené s jednou nebo několika třetími zeměmi, jíž je Unie smluvní stranou a jež se zabývá otázkou bezpečnosti zásobování energií;

c) práv a povinností dotčených členských států vůči třetí zemi, které vyplývají z dohod, jež dotyčný členský stát uzavřel s jednou nebo několika třetími zeměmi, jsou-li tyto dohody v souladu s právem Unie; nebo

d) jakýchkoli jiných konkrétních skutečností a okolností.

Právní předpisy vyžadují, aby členské státy vydaly návrhy rozhodnutí o certifikaci do 2. ledna 2024 a oznámily je Komisi. Některé členské státy předložily svá rozhodnutí o certifikaci týkající se uskladňování již v roce 2023 a Komise vydala šest stanovisek.⁷ V roce 2024 proces certifikace pokračoval a dosud bylo vydáno pět stanovisek, zatímco sedmnáct stanovisek pro čtyři členské státy se nachází v různých fázích postupu přijímání. Některé členské státy dosud návrhy rozhodnutí nepředložily. V omezeném počtu případů závisí vypracování stanoviska na změnách vnitrostátního legislativního nebo regulačního rámce, a proto jejich vydání trvá déle. Perspektiva, že většina členských států dokončí certifikační postup do konce roku 2025, se zdá být reálná. Úspěšným dokončením procesu certifikace získaly členské státy zpět plnou kontrolu nad svými strategickými aktivy, čímž zabránily opakování scénáře z roku 2021, kdy někteří provozovatelé skladovacích zařízení záměrně udržovali zásoby na velmi nízké úrovni.

Tabulka 2 – Přehled certifikačního postupu během roku 2024

Členský stát	Podání	Nevyřízená podání Počet provozovatelů (Počet úložišť) [1]	Celkový počet provozovatelů (Počet úložišť) [2]
AT	4		4 (8)
BE	1		1 (1)

⁶ Jak již bylo uvedeno, povinnost certifikovat provozovatele skladovacích zařízení je nyní obsažena v článku 15 nařízení o trhu s plynem (nařízení (EU) 2024/1789).

⁷ https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-security/gas-storage_en#certification-for-storage-system-operators.

BG		1 (1)	1 (1)
CZ		4 (9)	4 (9)
DE	5	20 (24)	25 (50)
DK	1		1 (2)
ES	2		2 (4)
FR	3		3 (16)
HR	1		1 (1)
HU	2		2 (5)
IT		3 (13)	3 (13)
LV	1		1 (1)
NL	4	1 (3)	4 (7)
PL	1		1 (7)
PT	1		1 (1)
RO	2		2 (6)
SE	1		1 (1)
SK	2		2 (2)
CELKEM	31	29 (50)	58 (122)

^[1] Certifikace se vydávají podle provozovatele a/nebo úložiště.

^[2] Na základě výměny s členskými státy, GIE AGSI+ a zprávy ACER a VIS o uskladňování zemního plynu za rok 2023.

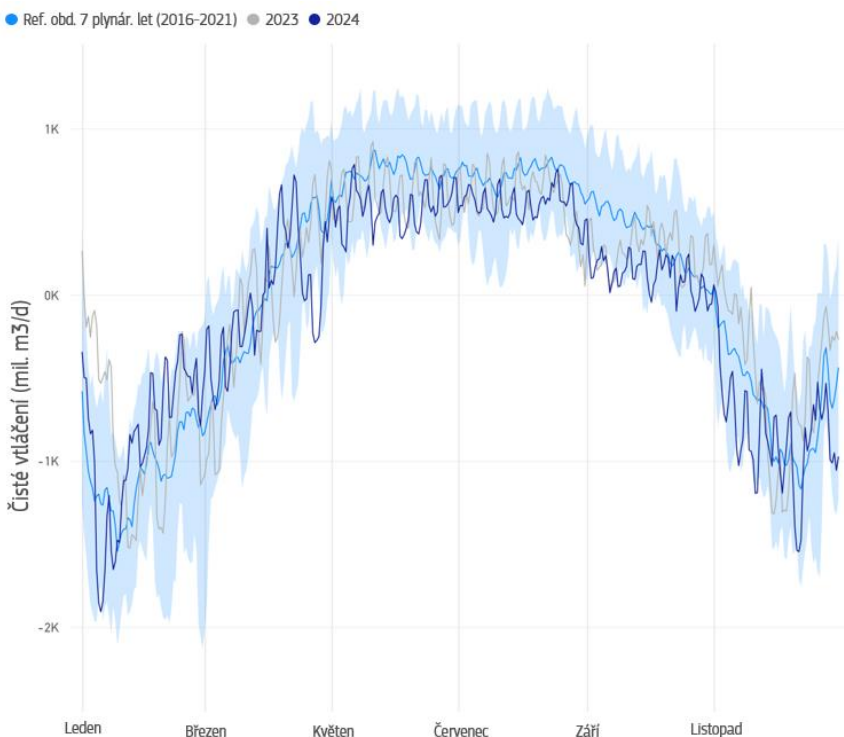
5. SOULAD S CÍLI NAPLNĚNÍ ZÁSOBNÍKŮ V ROCE 2024

V listopadu 2023 bylo přijato prováděcí nařízení (EU) 2023/2633⁸, kterým se stanoví průběžné cíle naplnění v roce 2024. Průběžné cíle naplnění poskytují členským státům potřebnou flexibilitu a umožňují jim dosáhnout konečného cíle 90% naplnění do začátku otopného období v listopadu. V průběhu roku 2024 probíhala trajektorie naplňování podle stanovených cílů.

Na konci března 2024 dosahovala úroveň naplnění podzemních zásobníků v EU 60 % (670 TWh), což odráží pokračující nadprůměrnou míru naplnění ve srovnání s historickými úrovněmi. Úroveň naplnění zásobníků plynu ve druhém a třetím čtvrtletí roku 2024 byla velmi podobná úrovni z roku 2023, přičemž celkové úrovně 90 % EU dosáhla 19. srpna, tedy téměř ve stejný den jako v roce 2023 (16. srpna). Vzhledem k tomu, že zásoby byly po těžebním období 2023–2024 již vysoké, bylo naplňování v posledních měsících období vtlačení pomalejší než obvykle. Přibližně 60 % plynu uskladněného během léta bylo vtlačeno v měsících květen–červenec (viz graf 1). K 1. listopadu 2024 byly zásobníky plynu v EU naplněny z 95 %, přičemž všechny členské státy s výjimkou Dánska překročily cíl naplnění (viz graf 2).

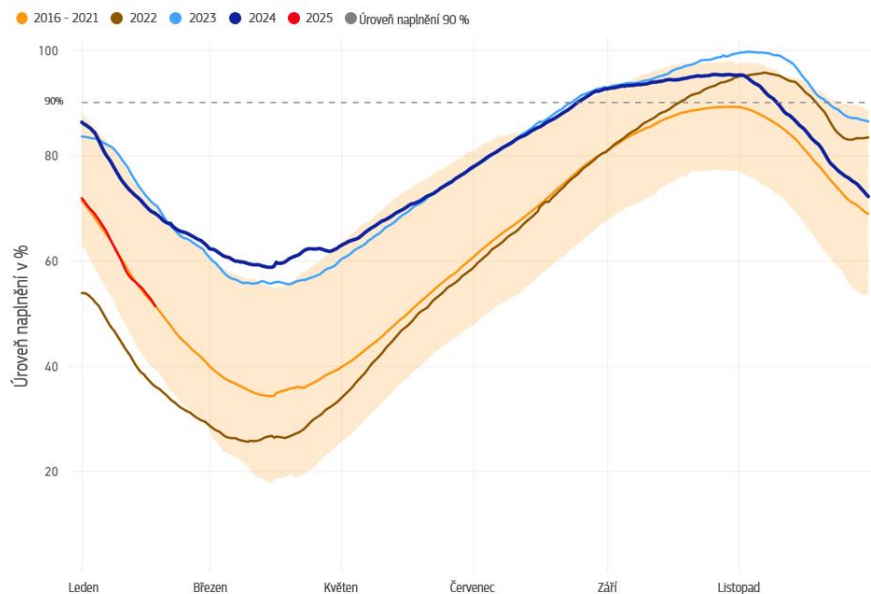
Graf 1 – Denní historické čisté úrovně vtlačení

⁸ Prováděcí nařízení Komise (EU) 2023/2633 ze dne 20. listopadu 2023, kterým se stanoví trajektorie naplňování s průběžnými cíli pro rok 2024 pro každý členský stát, který má na svém území podzemní zásobníky plynu přímo propojené se svou oblastí trhu (Úř. věst. L, 2023/2633, 23.11.2023).

Zdroj: Přehled o bezpečnosti dodávek Společného výzkumného střediska⁹.

Graf 2 – Plyn v podzemních zásobnících EU v roce 2024 a 2023 (do prosince) ve srovnání s předchozím šestiletým průměrem a rozsahem

Zdroj: Přehled o bezpečnosti dodávek Společného výzkumného střediska.

Do 1. listopadu téměř všechny členské státy naplnily své zásobníky z více než 90 %, čímž splnily cíl stanovený prováděcím nařízením. Jedinou výjimkou bylo Dánsko, kde byly zásobníky k 1.

⁹ [Odkaz na přehled o bezpečnosti dodávek Společného výzkumného střediska.](#)

listopadu naplněny ze 75 %. Nižší než cílové naplnění zásobníků v Dánsku bylo způsobeno kombinací problémů s technickou infrastrukturou souvisejících s uvedením těžební plošiny Tyra do provozu a neplánovanou údržbou plynového terminálu Nybro. Kromě toho Německo do 31. prosince 2024 uplatňovalo tzv. poplatky za uskladnění plynu, což je daň z přepravovaného plynu vytvořená za účelem pokrytí nákladů na plnění zásobníků. Dovoz plynu přes území Německa se proto jevil jako méně atraktivní a přiměl účastníky trhu, aby místo toho raději odebírali plyn z jiných zásobníků plynu, včetně dánských. Přestože se Dánsku nepodařilo splnit cíl stanovený pro 1. listopad, celková situace v oblasti energetické bezpečnosti v Dánsku zůstala stabilní, a to především díky nedávnému zprovoznění plynovodu Baltic Pipe a neustále rostoucímu podílu výroby biomethanu, který pokrývá téměř 40 % domácí spotřeby plynu. Situace však upozorňuje na škodlivé účinky, které může mít opatření přijaté v jednom členském státě na situaci v oblasti energetické bezpečnosti v jiném členském státě, a na potřebu vyhnout se jednostranným vnitrostátním opatřením. Evropská komise vede aktivní dialog s Dánskem a příslušným vnitrostátním orgánem, který přijal opatření umožňující Dánsku splnit průběžný cíl pro 1. únor 2025.

Je třeba poznamenat, že skladovací kapacity Lotyšska a Nizozemska jsou podstatně větší než objemy domácí spotřeby, a z tohoto důvodu je v souladu s článkem 6a nařízení o uskladňování plynu konečný roční cíl pro tyto dva členské státy stanoven odlišně, a proto obě země splnily cíl 90% naplnění, i když nominální hodnota byla o něco nižší (další vysvětlení metodiky snižování viz také poznámka pod čarou 11).

Pokud jde o Energetické společenství, došlo k určitému pokroku při provádění ustanovení o uskladňování plynu obsažených v nařízení o bezpečnosti dodávek plynu. Srbsko a Ukrajina, dvě smluvní strany se skladovacími zařízeními, plnily své cíle naplnění zásobníků (stav ke květnu 2024). Další podrobnosti naleznete ve výroční zprávě sekretariátu Energetického společenství za rok 2024.¹⁰

Tabulka 3 – Dosažení cílů naplnění podle nařízení o uskladňování za rok 2024¹¹

Členský stát	Průběžný cíl pro 1. únor	Úroveň naplnění k 1. únoru	Průběžný cíl pro 1. květen	Úroveň naplnění k 1. květnu	Průběžný cíl pro 1. červenec	Úroveň naplnění k 1. červenci	Průběžný cíl pro 1. září	Úroveň naplnění k 1. září	Cíl naplnění pro 1. list opad	Úroveň naplnění k 1. listopadu
AT	50 %	81 %	40 %	75 %	58 %	83 %	72 %	92 %	90 %	94 %
BE	30 %	60 %	5 %	52 %	40 %	73 %	78 %	94 %	90 %	98 %
BG	52 %	67 %	33 %	44 %	55 %	72 %	77 %	88 %	90 %	100 %
CZ	40 %	75 %	25 %	62 %	30 %	82 %	60 %	93 %	90 %	92 %
DE	45 %	74 %	10 %	68 %	30 %	82 %	65 %	95 %	90 %	98 %
DK	45 %	75 %	40 %	55 %	60 %	64 %	80 %	75 %	90 %	75 %
ES	59 %	81 %	60 %	83 %	66 %	95 %	80 %	100 %	90 %	100 %
FR	41 %	59 %	11 %	50 %	39 %	68 %	81 %	90 %	90 %	95 %
HR	46 %	51 %	29 %	33 %	51 %	59 %	83 %	88 %	90 %	91 %
HU	51 %	76 %	37 %	71 %	65 %	78 %	86 %	90 %	90 %	91 %
IT	45 %	64 %	36 %	65 %	54 %	82 %	72 %	93 %	90 %	99 %

¹⁰ <https://www.energy-community.org/news/Energy-Community-News/2024/05/28b.html>.

¹¹ Regulační cíle v tabulce 3 podléhají snížení podle článku 6a nařízení o bezpečnosti dodávek plynu. Tabulka uvádějící cíle je převzata z přílohy prováděcího nařízení Komise 2023/2633. Na tuto přílohu se vztahují poměrné povinnosti každého členského státu podle nařízení o bezpečnosti dodávek plynu, a zejména článků 6a, 6b a 6c uvedeného nařízení. U členských států, na něž se vztahuje ustanovení čl. 6a odst. 2, se poměrný průběžný cíl vypočítá vynásobením hodnoty uvedené v tabulce mezní hodnotou 35 % a vydělením výsledku 90 %.

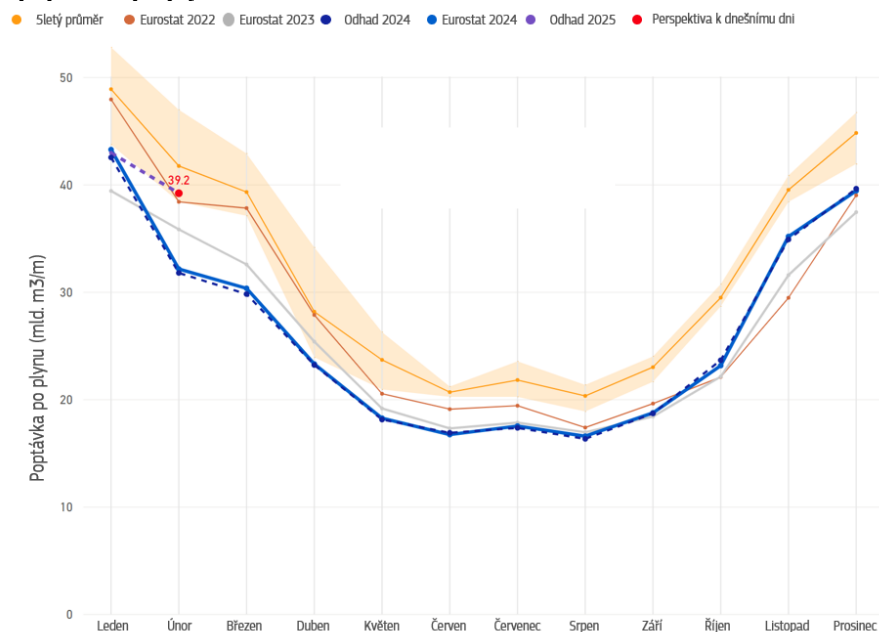
LV	45 %	57 %	41 %	46 %	63 %	58 %	90 %	71 %	90 %	80 %
NL	43 %	65 %	30 %	55 %	50 %	69 %	68 %	91 %	90 %	89 %
PL	50 %	75 %	35 %	43 %	60 %	73 %	80 %	98 %	90 %	98 %
PT	70 %	103 %	70 %	92 %	80 %	102 %	80 %	102 %	90 %	103 %
RO	40 %	63 %	41 %	58 %	65 %	77 %	85 %	94 %	90 %	103 %
SE	59 %	77 %	30 %	63 %	61 %	63 %	79 %	91 %	90 %	91 %
SK	45 %	73 %	20 %	70 %	27 %	79 %	67 %	95 %	90 %	95 %

Zdroj: úrovně naplnění na základě GIE AGSI+.

Snížení poptávky

Od srpna 2022 do září 2024 se podařilo snížit poptávku po plynu o 18 %, čímž byl překročen cíl dobrovolného snížení o 15 % stanovený v nařízení (EU) 2022/1369¹² a doporučení Rady C/2024/2476.¹³

Graf 3 – Měsíční poptávka po plynu

Zdroj: [Přehled o bezpečnosti dodávek Společného výzkumného střediska](#).

Posouzení rizik

Simulace bezpečnosti dodávek pro celou EU, kterou provedla síť ENTSOG v listopadu 2024, zohledňuje scénáře dlouhodobého přerušení dodávek z jednoho zdroje. Ve všech scénářích se za základní scénář považuje zejména úplné přerušení dodávek z Ruska. Všechny scénáře rovněž předpokládají mimořádně nízké úrovně naplnění na začátku zimního období a zkoumají další

¹² Nařízení Rady (EU) 2022/1369 o koordinovaných opatřeních ke snížení poptávky po plynu.

¹³ Doporučení Rady C/2024/2476 ze dne 25. března 2024 o pokračování koordinovaných opatření ke snížení poptávky po plynu.

narušení infrastruktury, která odráží rizika související s kontrolou infrastruktury důležité pro bezpečnost dodávek plynu, jako je zneužití stávající infrastruktury včetně nadměrné rezervace kapacit nebo porušení práva Unie. Závěry potvrzují odolnost plynárenské soustavy EU a rovněž zdůrazňují klíčovou úlohu snižování poptávky po plynu prostřednictvím úspor energie nebo opatření v oblasti energetické účinnosti.

6. SOLIDARITA

Mechanismy solidarity zavedené nařízením o bezpečnosti dodávek plynu hrají klíčovou roli při zajišťování toho, aby si chránění zákazníci, jako jsou domácnosti a nemocnice, zachovali přístup k plynu během mimořádných krizí. Solidarita byla původně prováděna prostřednictvím dobrovolných dvoustranných dohod o solidaritě mezi přímo propojenými členskými státy EU, s výjimkou Malty, Kypru a Irska, na které se vztahuje výjimka (protože nejsou přímo propojeny s žádným jiným členským státem). K dnešnímu dni bylo podepsáno devět dohod o solidaritě z očekávaných čtyřiceti, včetně dohod mezi Německem, Itálií a Švýcarskem, které byly podepsány v roce 2024. V roce 2022, na vrcholu plynové krize, vystavoval nízký počet ratifikovaných dohod EU riziku v oblasti bezpečnosti dodávek a koncept dobrovolných dohod byl přehodnocen. Koncept solidarity byl proto posílen nařízením o trhu s plynem, které zavedlo standardní ustanovení o solidaritě, aby se zásada solidarity uplatnila v případě krize a v situaci, kdy nejsou uzavřeny dvoustranné dohody o solidaritě.

Nařízení o trhu s plynem navíc rozšiřuje povinnost solidarity i na nepřímo propojené členské státy, kterým umožňuje přístup k větší tržní solidaritě, mimo jiné prostřednictvím dodávek zkapalněného zemního plynu (LNG). Krizové simulační cvičení („zkouška nanečisto“), které Komise uspořádala v listopadu 2024, ukázalo účinnost nových ustanovení o solidaritě a zdůraznilo úlohu tržních opatření, která snižují celkové náklady EU na solidaritu. Kromě toho může LNG hrát klíčovou roli v žádostech o solidaritu, protože členské státy mohou hrát roli prostředníka v diskusi mezi účastníky trhu, aniž by měly právní povinnost požadovat po zasílatelích LNG, aby své dodávky přesměrovali. V rámci tohoto cvičení byly rovněž zjištěny oblasti, v nichž je třeba zlepšit provádění solidarity v případě krizí, včetně potřeby jasnějších postupů, pokynů pro monitorování činností a smluvních ujednání mezi zúčastněnými stranami s cílem usnadnit provádění mechanismů solidarity.

7. PROVÁDĚNÍ NAŘÍZENÍ O USKLADŇOVÁNÍ PLYNU V ROCE 2025

Průběžné cíle trajektorií naplňování pro rok 2025 vycházejí z informací poskytnutých členskými státy a z posouzení obecné situace v oblasti bezpečnosti dodávek, které provedla Komise, s přihlédnutím k míře naplnění v předchozích pěti letech a k výhledu dodávek na zimní období sítě ENTSG. Cíle pro rok 2025 byly formálně stanoveny v listopadu 2024 prováděcím nařízením Komise (EU) 2024/2995 za součinnosti Výboru pro skladování plynu. Tyto průběžné cíle jsou považovány za minimální cíle, které nabízejí maximální flexibilitu trhu umožňující dosažení 90 %, pokud bude pokračovat úsilí o snižování poptávky a dodávky budou udržovány na podobné úrovni jako v předchozím roce.

Tabulka 4 – Průběžné cíle na rok 2025 pro členské státy s podzemními zásobníky plynu, přijaté prováděcím nařízením Komise (EU) 2024/2995 ze dne 29. listopadu 2024¹⁴

¹⁴ Na tuto tabulku se vztahují poměrné povinnosti každého členského státu podle nařízení (EU) 2017/1938, a zejména článků 6a, 6b a 6c uvedeného nařízení.

Členský stát	Průběžný cíl pro 1. únor	Průběžný cíl pro 1. květen	Průběžný cíl pro 1. červenec	Průběžný cíl pro 1. září	Cíl naplnění pro 1. listopad ¹⁵
AT	64 %	52 %	66 %	77 %	90 %
BE	30 %	5 %	40 %	78 %	90 %
BG	55 %	36 %	57 %	77 %	90 %
CZ	40 %	25 %	30 %	60 %	90 %
DE	45 %	10 %	30 %	65 %	90 %
DK	45 %	40 %	60 %	75 %	90 %
ES	58 %	53 %	64 %	80 %	90 %
FR	41 %	11 %	39 %	81 %	90 %
HR	46 %	29 %	51 %	83 %	90 %
HU	59 %	38 %	61 %	84 %	90 %
IT	55 %	45 %	54 %	72 %	90 %
LV	45 %	41 %	63 %	90 %	90 %
NL	47 %	39 %	57 %	72 %	90 %
PL	50 %	35 %	60 %	80 %	90 %
PT	70 %	70 %	80 %	80 %	90 %
RO	41 %	42 %	63 %	84 %	90 %
SE	53 %	5 %	5 %	5 %	90 %
SK	45 %	20 %	29 %	74 %	90 %

Z výhledu dodávek na zimní období 2024–2025, který vypracovala síť ENTSOG, vyplývá, že podle referenčního zimního scénáře (bez déletrvajících extrémně chladných období) by Evropa mohla na konci letošního zimního období dosáhnout 40% úrovně naplnění zásobníků plynu, a to i bez plynu dodávaného ruskými plynovody.

8. ANALÝZA MOŽNÝCH DOPADŮ NA CENY PLYNU

Zásobníky plynu jsou i nadále důležité pro zmírnění napětí na trzích s plynem, protože mohou poskytnout značné objemy plynu v době omezených dodávek, a zmírnit tak výkyvy a prudké nárůsty cen. Bylo zjištěno, že spotové ceny plynu bývají vyšší, když jsou úrovně naplnění nižší než průměrné.¹⁶ V této souvislosti Mezinárodní energetická agentura uvedla ve své [zprávě o střednědobém výhledu v oblasti zemního plynu 2023](#), že vysoká úroveň naplnění spolu s utlumenou poptávkou ve třetím čtvrtletí roku 2023 „měly vliv na spotové ceny plynu v Evropě“. Stejně tak ve své [zprávě](#) z června 2023 agentura ACER uvedla, že „úrovně naplnění zásobníků jsou výrazně nad průměrem minulých let a přispěly ke snížení cen“.

Jak ukazuje následující graf, velkoobchodní ceny plynu se v posledních měsících pohybovaly mezi 30 a 50 EUR/MWh. Od vrcholu krize v létě 2022, kdy ceny dosáhly bezprecedentní úrovně přesahující 300 EUR/MWh, ceny výrazně poklesly, ale stále jsou výrazně vyšší než před krizí a zažívají řadu epizod výrazné volatility.

Členské státy a Komise zavedly komplexní balíček opatření, která společně přispěla ke zlepšení situace na trhu a pomohla zmírnit tlak na ceny. Důležitou roli v tomto souboru iniciativ hrál

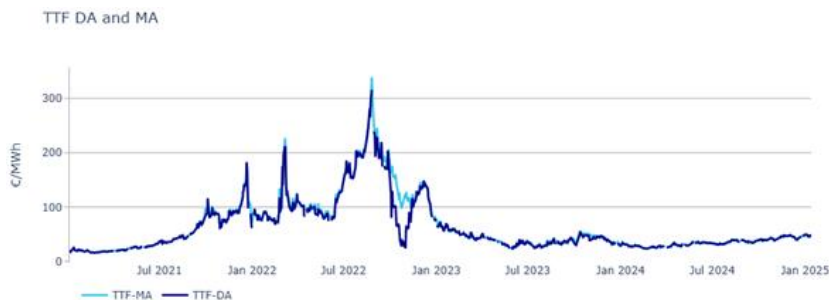
¹⁵Viz čl. 6a odst. 1 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1938 ze dne 25. října 2017 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu a o zrušení nařízení (EU) č. 994/2010.

¹⁶ [Co zvyšuje ceny zemního plynu? na stránkách JSTOR.](#)

závazek uskladnit před zimou minimální objemy plynu, jak je stanoveno v nařízení o bezpečnosti dodávek plynu, a velmi vysoká úroveň naplnění zásobníků pozorovaná od konce podzimu 2022 byla klíčovým (i když ne jediným) faktorem, který zmírnil napětí na trhu a snížil ceny plynu.

Na konci podzimu 2024 a na začátku roku 2025 se však na evropském trhu s plynem v souvislosti s napjatou situací na trhu a vyšší poptávkou v důsledku chladnějšího počasí začal projevovat trend klesajícího rozdílu cen plynu v letním a zimním období. Tato cenová konfigurace není příznivá pro vtlačení do zásobníků v létě, což je pro plnění zásobníků obvyklé období. Tento trend je relativně nový a v lednu 2025, kdy byla tato zpráva vypracována, ještě neexistovala jednota ohledně přesných příčin tohoto vývoje. Tento jev lze pozorovat i na jiných trzích (např. v jihovýchodní Asii), a nelze jej proto vysvětlit pouze situací v oblasti nabídky a poptávky v Evropě. K nedávnému nárůstu cen plynu a vyšším odběrům ze zásobníků mohou přispívat některé faktory specifické pro Evropu, jako je chladné počasí a nízká produkce obnovitelných zdrojů. Je pravděpodobné, že nadcházející vlna dodatečných kapacit LNG, které mají být uvedeny do provozu v příštích letech, bude mít vliv na snižování budoucích celosvětových cen. Mezitím aby se snížil tlak na soustavu a zabránilo narušení trhu v souvislosti s doplňováním zásobníků plynu, využije Komise manévrovacího prostoru, který nařízení poskytuje ve prospěch členských států, a vydá své doporučení, aby podpořila členské státy v lepší koordinaci a umožnila ještě vyšší míru flexibility ohledně trajektorií naplňování, aby mohly splnit cíle naplnění zásobníků plynu vlastním tempem.

Graf 4 – Denní a měsíční ceny TTF – červen 2021 – září 2025

Zdroj: ENER na základě údajů společnosti S&P Global.

9. ZÁVĚR

V roce 2024 byly cíle stanovené nařízením o uskladňování plynu z velké části splněny nebo překročeny. K 1. listopadu splnily regulační cíl téměř všechny členské státy, přičemž jedinou výjimkou bylo Dánsko. Nižší úroveň naplnění však neohrozila celkovou energetickou bezpečnost Dánska a Dánsko bylo schopno splnit průběžný cíl stanovený pro 1. únor 2025.

Výhled dodávek v zimním období 2024–2025 síť ENTSOG i čtvrtletní zprávy Komise o trhu s plynem na rok 2024 naznačují relativně plynulý vývoj trajektorií naplňování v průběhu roku 2024. To potvrzuje i skutečnost, že během roku 2024 žádný členský stát nepřijal oproti minulému roku žádná nová opatření týkající se naplňování. Nebyla použita žádná netržní opatření a existují důvody se domnívat, že mechanismus minimálních průběžných cílů i nadále umožňuje členským

státům dostatečnou míru flexibility při stanovování vlastních opatření a harmonogramů. Dosažení cílů stanovených nařízením o uskladňování plynu zároveň pomohlo snížit rizikovou premii na trhu s plynem na konci roku.

Proces certifikace zásobníků plynu pokračoval i v roce 2024. Vnitrostátní orgány pokročily v přijímání rozhodnutí o certifikaci a Komise v průběhu roku vydala několik stanovisek. Přestože některé členské státy dosud nepředložily svá rozhodnutí, kontrola EU nad strategickými aktivy se zlepšila a prostor pro manipulaci s trhem se oproti roku 2021 výrazně zmenšil.

V průběhu roku 2024 žádný členský stát nevyhlásil nové krizové úrovně uvedené v článku 11 nařízení o bezpečnosti dodávek plynu. Finsko se vrátilo z úrovně výstrahy na úroveň včasného varování a Dánsko, Švédsko a Estonsko deaktivovaly včasné varování. Vyhlášení krizové úrovně je podmínkou pro to, aby členský stát mohl požádat o uplatnění solidárních opatření, a proto v roce 2024 nebyla podána žádná žádost o solidární opatření. Na základě průzkumu mezi členskými státy byla Komise informována, že během roku 2024 nebyly podepsány žádné dvoustranné dohody o sdílení břemene.

Prověření ustanovení o solidaritě zavedených nařízením o trhu s plynem 2024/1789 rovněž potvrzuje, že členské státy, Komise a síť ENTSOG jsou na stav nouze v plynárenství připraveny a že uplatňování stávajících a nově dohodnutých ustanovení EU o solidaritě obecně poskytuje vhodný rámec pro aktivaci rychlé a účinné reakce na krizi. Nová ustanovení o solidaritě, která rozšiřují mechanismy na nepřímo propojené členské státy, umožňují přístup k větší a pravděpodobně levnější tržní solidaritě, když jsou ve stavu nouze přímo propojení sousedé. Kromě toho může hrát klíčovou roli v případě žádosti o solidaritu LNG, ale účinnost nakonec závisí na smluvních ujednáních mezi dotčenými stranami.

Situace v oblasti energetické bezpečnosti Evropy v roce 2024 je nepochybně lepší než v roce 2022 a pozitivně k tomu přispěly i stabilní trajektorie naplňování zásobníků plynu. Poměrně chladný začátek zimy 2024–2025 však vyčerpává zásobníky plynu rychleji než v roce 2023 a celková úroveň naplnění zásobníků v EU, která byla v předchozích letech historicky vysoká, klesla za pouhé čtyři týdny na úroveň odpovídající průměrné úrovni před krizí. Kromě toho celkový geopolitický kontext, stagnující celosvětová nabídka LNG a stabilní celosvětová poptávka po LNG mohou v roce 2025 vést k napjatější globální rovnováze na trhu s plynem. Podle současných tržních ukazatelů se nepředpokládá, že by ceny plynu v EU dosáhly rekordních úrovní zaznamenaných v roce 2022, ale rizika spojená s trvale napjatou geopolitickou situací, včetně potenciálního účelového zneužití dodávek ruského plynu, zůstávají vysoká a mohou vyvíjet určitý tlak na ceny.

Tato kombinace faktorů potvrzuje význam nařízení o uskladňování plynu a důležitost zajištění vysokých úrovní naplnění zásobníků před příštím zimním obdobím.